

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказом

Університету ДФС України

від «23» 05 2018 № 688

Загальнооб'єктова інструкція №91-ПБ

про заходи пожежної безпеки на території Університету державної фіскальної служби України

1. Загальні положення

- 1.1. Інструкція розроблена у відповідності до положень Кодексу цивільного захисту України та Правил пожежної безпеки в Україні і включає в себе основні вимоги пожежної безпеки.
- 1.2. Забезпечення пожежної безпеки є складовою частиною діяльності усіх працівників Університету державної фіскальної служби України (надалі просто Університет).
- 1.3. Всі працівники Університету зобов'язані:
 - виконувати правила пожежної безпеки; знати та вміти користуватись первинними засобами пожежогасіння та протипожежним інвентарем;
 - повідомляти у найближчу пожежну частину про виникнення пожежі за номером 101;
 - вживати заходів до ліквідації пожежі, рятування людей та майна; палити тільки в спеціально відведених для цього місцях, які обладнані табличкою або написом «Місце для паління» та урною з негорючого матеріалу.
- 1.4. Усі працівники при прийомі на роботу проходять вступний протипожежний інструктаж в службі охорони праці Університету. Вступний інструктаж реєструється в спеціальному журналі.
- 1.5. Первинний протипожежний інструктаж проводиться безпосередньо на робочому місці до початку виробничої діяльності працівника.
- 1.6. Повторний протипожежний інструктаж проводиться на робочому місці з усіма працівниками не менше як один раз на рік.
- 1.7. Позаплановий протипожежний інструктаж проводиться з працівниками на робочому місці:
 - у разі змін технологічного процесу, застосування нового або заміни чи модернізації існуючого пожежонебезпечного устаткування;
 - за вимогою державних інспекторів з пожежного нагляду.
- 1.8. Цільовий протипожежний інструктаж проводиться з працівниками перед виконанням ними разових (тимчасових) пожежонебезпечних робіт, при ліквідації аварій, стихійного лиха.

1.9. Первинний, повторний та позаплановий інструктаж завершується перевіркою знань. Перевірку знань здійснює особа, яка проводила інструктаж.

1.10. Проведення інструктажів з пожежної безпеки може здійснюватись разом з відповідними інструктажами з охорони праці.

1.11. Про проведення усіх видів протипожежних інструктажів, крім цільового, у спеціальному журналі робляться записи з підписами осіб, з якими проводиться інструктаж, і тих, хто його проводив. Запис про проведення цільового інструктажу робиться в документі, що дозволяє виконання робіт (наряд-допуск, дозвіл).

1.12. Працівники, робота яких пов'язана з підвищеною пожежною небезпекою, проходять попереднє спеціальне навчання (пожежно-технічний мінімум) за затвердженою програмою. По результатам навчання приймаються заліки з оформленням протоколу. Щорічно працівники зайняті на роботах з підвищеною пожежною небезпекою проходять перевірку знань з питань пожежної безпеки. У разі незадовільного результату перевірки працівники повинні пройти повторну перевірку протягом одного місяця. Працівникам, які успішно здали заліки, видається посвідчення відповідної форми.

1.13. Посадові особи до початку виконання своїх обов'язків і періодично 1 раз на 3 роки проходять навчання й перевірку знань з питань пожежної безпеки.

1.14. Попереднє спеціальне навчання (пожежно-технічний мінімум) проходять особи, яких приймають на роботу з підвищеною пожежною небезпекою (сторожі, ізолювальники, електромонтери, оператори котлів, газоелектрозварювальники, водії, комірник матеріального складу).

1.15. Метою проведення пожежно-технічного мінімуму є підвищення загальних пожежно-технічних знань працюючих, навчання їх правилам пожежної безпеки з урахуванням небезпечних особливостей виробництва, більш глибоке ознайомлення з протипожежними заходами та діями в разі виникнення пожежі, напрацювання навичок використання наявних заходів пожежогасіння.

1.16. Місце, форма і порядок проведення пожежно-технічного мінімуму встановлюється наказом по Університету.

1.17. Після закінчення навчання за програмою пожежно-технічного мінімуму приймаються заліки від тих, хто навчався. Результати оформлюються протоколом. Успішно склавши залік, працівник отримує посвідчення відповідної форми.

1.18. Перевірка знань працівників, які зайняті на роботах з підвищеною пожежною небезпекою проходять перевірку знань щорічно. У разі незадовільного результату працівники повинні пройти повторну перевірку протягом одного місяця.

1.19. У будівлях та спорудах, котрі мають два поверхи і більше, у разі одночасного перебування на поверсі більше 25 осіб мають бути розроблені і вивішені на видних місцях плани (схеми) евакуації людей на випадок пожежі.

1.20. У приміщеннях на видних місцях біля телефонів слід вивішувати таблички із зазначенням номера телефону для виклику пожежної охорони.

1.21. Територія Університету, а також будівлі, споруди, приміщення мають бути забезпечені відповідними знаками безпеки згідно з ГОСТ 12.4.026-76 "ССБТ. Цвета сигнальные и знаки безопасности".

2. Вимоги пожежної безпеки до території, будівель, приміщень, споруд

2.1. Утримання території

2.1.1. Територія Університету повинна постійно утримуватися в чистоті та систематично очищатися від сміття, відходів виробництва, опалого листя, котрі необхідно регулярно вивозити в спеціально відведене місце .

2.1.2. На території Університету забороняється влаштовувати звалища горючих відходів.

2.1.3. Дороги, проїзди, проходи до будівель, споруд, пожежних вододжерел, зовнішніх стаціонарних пожежних драбин, пожежного інвентарю та запасні виходи з приміщень повинні бути завжди вільними, взимку очищатися від снігу.

2.1.4. Територія Університету повинна мати зовнішнє освітлення.

2.1.5. Розводити багаття, спалювати відходи, тару на відстані менше 15 метрів від будівель та споруд, а також у межах, установлених будівельними нормами протипожежних розривів, не дозволяється.

2.1.6. Паління на території Університету дозволяється в спеціально відведених для цього місцях, виділених знаком та надписом і встановленою урною або попільницею з негорючих матеріалів.

2.1.7. Постійно слідкувати за станом колодязів, каналів для талих та дощових вод, очищувати їх від бруду, сміття з метою вільного проїзду чи проходу.

2.2. Утримання будівель, приміщень та споруд, евакуаційних шляхів та виходів

2.2.1. Усі будівлі, приміщення і споруди повинні своєчасно очищатися від горючого сміття, відходів і постійно утримуватися в чистоті.

2.2.2. У підвальних та цокольних поверхах не допускається:

- розміщення зберігання та застосування ЛЗР і ГР, вибухових речовин, балонів з газами, пластмас, горючої кіноплівки, карбіду кальцію та інших речовин і матеріалів, що мають підвищену вибухопожежну небезпеку .

улаштування складів горючих матеріалів, майстерень, де використовуються горючі матеріали, а також інших господарських приміщень, якщо вхід до них не ізольований від загальних евакуаційних сходових кліток.

2.2.3. Не дозволяється використовувати горища, технічні поверхи й приміщення (у т.ч. вентиляційні камери, електрощитові) під службово-побутові, для зберігання матеріалів, устаткування, меблів та інших предметів, для влаштування голуб'ячень тощо.

Двері горищ, технічних поверхів, вентиляційних камер, електрощитових, підвалів повинні утримуватися зачиненими. На дверях слід вказувати місце зберігання ключів. Вікна горищ, технічних поверхів, підвалів повинні бути зашклені.

2.2.4. У разі необхідності встановлення на вікнах приміщень, де перебувають люди, ґрат, останні повинні розкриватися, розсуватися або зніматися. Під час перебування в цих приміщеннях людей ґрати мають бути відчинені (зняті).

2.2.5. У будівлях, приміщеннях, спорудах Університету забороняється:

- прибирати приміщення і прати одяг із застосуванням бензину та інших ЛЗР та ГР, а також відігрівати замерзлі труби паяльними лампами та іншими засобами із застосуванням відкритого вогню;

- розкидати і залишати неприбраними промаслені обтиральні матеріали. їх необхідно прибирати в металеві ящики, щільно закривати кришками і після закінчення роботи видаляти з приміщення у спеціально відведені за межами будівель місця.

2.2.6. Евакуаційні шляхи та виходи повинні знаходитися вільними, нічим не загроможуватися. Двері на шляхах евакуації повинні відкриватися по напрямку виходу із приміщень. Сходові клітки, коридори та другі шляхи евакуації повинні бути забезпечені евакуаційним освітленням. Світильники евакуаційного освітлення повинні включатися з наступом темряви при знаходженні людей у будівлі. Управління освітленням повинно бути централізованим.

2.2.7. Не допускається:

- улаштовувати на шляхах евакуації пороги, виступи, турнікети, двері розсувні, підйомні, такі що обертаються, та інші пристрої, які перешкоджають вільній евакуації людей;
- захаращувати шляхи евакуації (коридори, проходи, сходові марші і площадки, вестибюлі, холи, тамбури тощо) меблями, обладнанням, різними матеріалами, навіть якщо вони не зменшують нормативну ширину;
- забивати, заварювати, замикати на навісні замки, болтові з'єднання та інші запори, що важко відчиняються зсередини, зовнішні евакуаційні двері будівель;
- застосовувати на шляхах евакуації горючі матеріали для облицювання стін і стель, а також сходів та сходових площадок;
- розташовувати у тамбурах виходів, вішалки для одягу, сушарні, а також зберігання, у тому числі тимчасового, будь-якого інвентарю та матеріалу;
- захаращувати меблями, устаткуванням та іншими предметами двері та виходи на зовнішні евакуаційні драбини;
- улаштовувати у сходових клітках приміщення будь-якого призначення;
- улаштовувати у загальних коридорах комори і вбудовані шафи, за винятком шаф для інженерних комунікацій; зберігати в шафах (нішах) для інженерних комунікацій горючі матеріали, а також інші сторонні предмети;
- зменшувати нормативну площу фрамуг у зовнішніх стінах сходових кліток або закладати їх;
- розвішувати у сходових клітках на стінах стенди, панно тощо.

3. Загальні вимоги пожежної безпеки до інженерного обладнання

3.1. Електроустановки

3.1.1. Електроустановки (можливість їх застосування, монтаж, наладка та експлуатація) повинні відповідати вимогам чинних Правил улаштування електроустановок (далі - ПУЕ), Правил технічної експлуатації електроустановок споживачів, Правил техніки безпеки під час експлуатації електроустановок споживачів, ДНАОП 0.00-1.32-01 "Правила будови електроустановок. Електрообладнання спеціальних установок" та інших нормативних документів.

Будівельну частину електроустановок слід виконувати відповідно до протипожежних вимог будівельних норм та ПУЕ та ДНАОП 0.00-1.32-01.

3.1.2. Електричні машини, апарати, обладнання (апарати управління, пускорегулювання, контрольно-вимірювальні прилади, електродвигуни, світильники тощо), електропроводи та кабелі за виконанням та ступенем захисту повинні відповідати класу зони згідно з ПУЕ, маючи апаратуру захисту від струмів короткого замикання та інших аварійних режимів.

3.1.3. Плавкі вставки запобіжників повинні бути калібровані із зазначенням на клеймі номінального струму вставки (клеймо ставиться заводом-виготовлювачем

або електротехнічною лабораторією). Застосування саморобних некаліброваних плавких вставок забороняється.

3.1.4. З'єднання, відгалуження та окінцювання жил проводів і кабелів мають здійснюватися за допомогою опресування, зварювання, паяння або затискачів (гвинтових, болтових тощо).

Місця з'єднання жил проводів і кабелів, а також з'єднувальні та відгалужувальні затискачі повинні мати мінімальний перехідний опір, щоб уникнути їх перегрівання і пошкодження ізоляції стиків.

3.1.5. Улаштування та експлуатація тимчасових електромереж не дозволяється. Винятком можуть бути тимчасові ілюмінаційні установки і електропроводки, які живлять місця проведення будівельних, тимчасових ремонтно-монтажних та аварійних робіт.

3.1.6. Переносні світильники повинні бути обладнані захисними скляними ковпаками й сітками. Для цих світильників та іншої переносної електроапаратури слід застосовувати гнучкі кабелі та проводи (шнури) з мідними жилами, спеціально призначеними для цієї мети, з урахуванням їх захисту від можливих пошкоджень.

3.1.7. Відстань між світильниками з лампами розжарювання та предметами (будівельними конструкціями) з горючих матеріалів, повинна бути не менше таких значень:

номінальна потужність Р, Вт	мінімальна відстань, м
100	0,5
300	0,8
500	1,0

3.1.8. Електронагрівальні прилади, телевізори, радіоприймачі та інші побутові електроприлади та апаратура повинні вмикатися в електромережу тільки за допомогою справних штепсельних з'єднань та електророзеток заводського виготовлення.

3.1.9. В частині повинен бути встановлений порядок відключення напруги з електрообладнання, силових та контрольних кабелів на випадок пожежі.

3.1.10. Усе електрообладнання (корпуси електричних машин, трансформаторів, апаратів, світильників, розподільчих щитів, щитів управління, металеві корпуси пересувних та переносних електроприймачів тощо) підлягає зануленню або заземленню відповідно до вимог розділів ПУЕ.

3.1.11. Електронагрівальні прилади повинні мати закритий нагрівальний елемент, справний індивідуальний електрозахист та терморегулятор. Металеві корпуси приборів повинні бути заземлені. Застосування саморобних і несправних електроприводів забороняється.

Забороняється застосовувати електронагрівальні прилади в пожежонебезпечних складських і інших приміщеннях.

3.1.12. За включеними електронагрівальними приладами повинен здійснюватися постійний нагляд.

3.1.13. Електрошафи повинні бути замкненими та оснащуватися схемою підключення споживачів з пояснюючими написами і вказаним значенням номінального струму апарата захисту (плавкої вставки).

3.1.14. Електророзетки, вимикачі та інші подібні апарати можуть встановлюватися на горючі основи (конструкції) лише з підкладанням під них суцільного негорючого матеріалу, що виступає за габарити апарата не менше ніж на 0,01 м.

3.1.15. Несправності в електромережах та електроапаратурі, які можуть викликати іскріння, коротке замикання, понад нормований нагрів горючої ізоляції кабелів і проводів, повинні негайно ліквідуватися відповідними фахівцями енергослужби. Пошкоджену електромережу потрібно відключати до приведення її в пожежобезпечний стан.

3.2. Опалення

3.2.1. В Університеті використовується система водяного опалення за допомогою гарячої води, яка підігрівається та циркулює за допомогою водогрійних котлів.

3.2.2. Перед початком опалювального сезону котельні, теплогенераторні й калориферні установки, печі та інші опалювальні прилади мають бути перевірені й відремонтовані. Несправні опалювальні пристрої не повинні допускатися до експлуатації.

3.2.3. Особи, призначені відповідальними за технічний стан опалювальних установок, зобов'язані організувати постійний контроль за правильністю їх утримання та експлуатації, своєчасний і якісний ремонт.

3.2.4. При виявленні у приміщенні котлів запаху газу слід негайно поставити до відома керівника робіт або іншу посадову особу. До усунення несправності забороняється запалювати сірники, палити, застосовувати відкритий вогонь, вмикати та вимикати електроприлади.

3.2.5. Опалювальні установки повинні відповідати протипожежним вимогам стандартів, будівельних норм та інших нормативних актів.

3.3 Вододжерела.

3.3.1. На території Університету функціонує артезіанська свердловина, яка знаходиться на балансі КП «Ірпіньводоканал».

3.4. Вентиляція

3.4.1. Вентиляційні повітропроводи повинні регулярно очищатися від пилу та відходів виробництва.

3.4.2. Під час експлуатації вентиляційних систем забороняється:

- складати впритул на відстані 0,5м до повітропроводів і устаткування горючі матеріали та негорючі матеріали в горючій упаковці;
- експлуатувати перепоповнені циклони.

4. Вимоги пожежної безпеки до виробничих та складських приміщень.

4.1. Технологічне обладнання за нормальних режимів роботи повинно бути пожежобезпечним, а на випадок небезпечних несправностей та аварій необхідно передбачити захисні заходи, що обмежують масштаб та наслідки пожежі.

4.2. Технологічні процеси необхідно проводити відповідно до регламенту та затверджених у встановленому порядку виробничих інструкцій.

4.3. Не допускається виконувати виробничі операції на обладнанні, установках з несправностями, які можуть привести до займань та пожежі.

4.4. Профілактичні огляди, планово-попереджувальні та капітальні ремонти технологічного обладнання повинні здійснюватись в терміни, встановлені відповідними графіками з урахуванням виконання заходів щодо забезпечення пожежовибухобезпеки.

4.5. Конструкції обладнання, з'єднань повинні запобігати накопиченню відкладень пилю та забезпечувати можливість їх очищення, а також повинні бути достатньо герметичними.

4.6. Двері та люки пило збиральних систем і циклонів під час їх експлуатації мають бути зачинені; відходи, зібрані в циклонах та бункерах необхідно своєчасно видаляти.

5. Вимоги пожежної безпеки до транспортних засобів

5.1. Весь транспорт Університету розміщується на спеціальному майданчику. В бокс транспорт заганяється тільки для проведення ремонту.

5.2. На відкритому майданчику, де зберігається транспорт, не дозволяється:

- порушувати план розміщення транспортних засобів, зменшувати відстань між ними, а також від них до конструктивних елементів будівель;
- захарашувати проїзди;
- проводити зварювальні, малярні роботи, а також промивання деталей з використанням ЛЗР та ГР (ці роботи повинні здійснюватись у відповідних майстернях чи спеціально відведених місцях підприємства).
- тримати транспортні засоби з відкритими горловинами паливних баків, а також за наявності витікання пального і мастила;
- заправляти транспортні засоби паливом або зливати з них паливо (ці роботи слід виконувати на заправному пункті);
- зберігати тару з-під пального, а також пальне і мастила;
- підзаряджувати акумуляторні батареї на транспортних засобах;
- підігрівати двигуни відкритим вогнем, користуватися відкритими джерелами вогню для освітлення;
- залишати в транспортних засобах промаслені обтиральні матеріали та спецодяг по закінченню роботи;
- залишати автомобілі на стоянці з увімкненим запалюванням;
- ставити на зберігання транспорт із несправними електропроводкою та пневматичною системою гальмування;
- подавати в разі несправної паливної системи бензину карбюратор безпосередньо з резервуару через шланг або в інший спосіб;
- допускати накопичення на двигуні та його картері бруду й мастила.

5.3. Виходи з оглядової ями в боксі не повинні перекриватись транспортними засобами. По закінченню роботи оглядові ями повинні очищатися від промислового ганчір'я, розлитих ЛЗР та ГР.

5.4. Кожний автомобіль повинен мати справний вогнегасник.

5.5. У боксі (приміщенні для ремонту) не дозволяється здійснювати капітальний та середній ремонт транспорту з баками, наповненими паливом та картерами, заповненими мастилом.

5.6. Під час ремонту бензобаків необхідно попередньо промити їх гарячою водою або розчином каустичної соди. Очищення слід здійснювати на відкритому повітрі, а зварювання та паяння - з відкритими отворами бензобаків та заповнення резервуарів водою.

5.7. Для миття та знежирювання деталей повинні застосовуватись негорючі мийні засоби.

6. Утримання та зберігання спецодягу

- 6.1. Працівники підприємства мають побутові приміщення для переодягання.
- 6.2. В кожному приміщенні повинен бути вогнегасник на випадок виникнення пожежі чи загорання.
- 6.3. В побутових приміщеннях забороняється:
- користуватись електронагрівальними приладами;
 - палити, користуватись відкритим вогнем;
 - захарашувати приміщення сторонніми матеріалами, предметами;
 - зберігати пильний та замаслений одяг, взуття.

7. Сміттєвидалення

- 7.1. Сміття збирається в металеві контейнери і вивозиться з території Університету.
- 7.2. Відходи виробництва збираються до мішків, складуються у відведеному для цього місці і по мірі накопичення вивозяться автотранспортом з території Університету.

8. Загальні вимоги, підготовка до проведення вогневих робіт.

8.1. Начальник ділянки, де проводяться вогневі роботи на тимчасових місцях, зобов'язаний оформити наряд-допуск на проведення цих робіт.

8.2. Проведення вогневих робіт на постійних та тимчасових місцях дозволяється лише після вжиття заходів, які виключають можливість виникнення пожежі: очищення робочого місця від горючих матеріалів, захисту горючих конструкцій, забезпечення первинними засобами пожежогасіння (вогнегасником, ящиком з піском та лопатою, відром з водою). Вид (тип) та кількість первинних засобів пожежогасіння, якими повинно бути забезпечене місце робіт, визначаються з урахуванням вимог щодо оснащення об'єктів первинними засобами пожежогасіння і вказуються в наряді-допуску.

8.3. Після закінчення вогневих робіт виконавець зобов'язаний ретельно оглянути місце їх проведення, за наявності горючих конструкцій полити їх водою, усунути можливі причини виникнення пожежі.

Посадова особа, відповідальна за пожежну безпеку приміщення (ділянки, установки, території тощо), де проводились вогневі роботи, повинна забезпечити перевірку місця проведення цих робіт упродовж 2 годин після їх закінчення. Про приведення місця вогневих робіт у пожежобезпечний стан виконавець та відповідальна за пожежну безпеку посадова особа роблять відповідні позначки у наряді-допуску.

8.4. Місце проведення вогневих робіт має бути очищене від горючих речовин.

Висота точки зварювання над рівнем підлоги чи прилеглої території, м	0-2	2	3	4	6	8	10	Понад 10
Мінімальний радіус зони, м	5	8	9	10	11	12	13	14

8.5. Розміщені в межах указаних радіусів будівельні конструкції, настили підлог, оздоблення з горючих матеріалів, а також горючі частини обладнання та ізоляція

мають бути захищені від потрапляння на них іскор металевими екранами, покривалами з негорючого теплоізоляційного матеріалу чи в інші способи і в разі необхідності политі водою.

8.6. З метою виключення потрапляння розпечених часток металу в суміжні приміщення, на сусідні поверхи, близько розташоване устаткування, всі оглядові, технологічні й вентиляційні люки, монтажні та інші отвори в перекриттях, стінах і перегородках приміщень, де здійснюються вогневі роботи, повинні бути закриті негорючими матеріалами.

8.7. Не дозволяється:

- приступати до роботи за несправності апаратури;
- допускати до зварювальних та інших вогневих робіт осіб, які не мають кваліфікаційних посвідчень та не пройшли у встановленому порядку навчання за програмою пожежно-технічного мінімуму та щорічної перевірки знань з одержанням спеціального посвідчення;
- проводити зварювання, різання свіжопофарбованих конструкцій та виробів до повного висихання фарби;
- виконуючи вогневі роботи, користуватися одягом та рукавицями зі слідами масел та жирів, бензину, гасу й інших ГР;
- допускати стикання електричних проводів з балонами зі стисненими, зрідженими і розчиненими газами;
- виконувати вогневі роботи на апаратах і комунікаціях, заповнених горючими і токсичними матеріалами, а також на тих, що перебувають під тиском негорючих рідин, газів, парів та повітря або під електричною напругою;
- проводити вогневі роботи на елементах будівель, виготовлених із легких металевих конструкцій з горючими й важкогорючими утеплювачами.

9. Протипожежне водопостачання

9.1. Зовнішнє протипожежне водопостачання забезпечується пожежними гідрантами, що розташовані на території Університету.

9.2. Будівлі Університету забезпечені внутрішнім пожежним водогоном. У будівлях на кожному поверсі встановлені пожежні крани, укомплектовані пожежними рукавами та стволами.

9.3. Пожежні крани встановлені в легкодоступних місцях.

9.4. Пожежний рукав необхідно утримувати сухим, складеним в «гармошку» або подвійну скатку, приєднаним до крана та ствола і не рідше 1 разу на 6 місяців розгортати та згортати наново.

9.5. Використання пожежних рукавів для господарських та інших потреб, не пов'язаних з пожежогасінням, не допускається.

9.6. Пожежні крани повинні розміщуватись у навісних шафах, бути опломбованими. На дверцятах пожежних шафок із зовнішнього боку повинні бути вказані після літерного індексу «ПК» порядковий номер крана та номер телефону для виклику пожежно-рятувальних підрозділів.

9.7. Пожежні крани не рідше одного разу на шість місяців підлягають технічному обслуговуванню і перевірці на працездатність шляхом пуску води з реєстрацією результатів перевірки у спеціальному журналі обліку технічного обслуговування.

9.8. Пожежні крани повинні постійно бути справними і доступними для використання.

9.9. Відповідальність за технічний стан пожежних гідрантів та пожежних кранів несе начальник експлуатаційно-господарського відділу.

9.10. Відповідальність за укомплектованість пожежних кранів несуть коменданти адмінбудинків та гуртожитків.

10. Первинні засоби пожежогасіння

10.1. Будівлі, споруди, приміщення Університету повинні бути забезпечені первинними засобами пожежогасіння: вогнегасниками, ящиками з піском, бочками з водою, покривалами з негорючого теплоізоляційного матеріалу, пожежними відрами, совковими лопатами, пожежним інструментом (гаками, ломачами, сокирами тощо), які використовуються для локалізації і ліквідації пожеж у їх початковій стадії розвитку.

10.2. Норми належності первинних засобів пожежогасіння для конкретних об'єктів повинні встановлюватися нормами технологічного проектування та правилами пожежної безпеки з урахуванням вимог щодо оснащення первинними засобами пожежогасіння.

10.3. Для зазначення місцезнаходження первинних засобів пожежогасіння слід встановлювати вказівні знаки згідно з ГОСТ 12.4.026-76 "ССБТ. Цвета сигнальные и знаки безопасности". Знаки повинні бути розміщені на видних місцях на висоті 2-2,5 м від рівня підлоги як усередині, так і поза приміщеннями (за потреби).

10.4. Для розміщення первинних засобів пожежогасіння у виробничих, складських, допоміжних приміщеннях, будівлях, спорудах, а також на території Університету, як правило, повинні встановлюватися спеціальні пожежні щити (стенди). На пожежних щитах (стендах) повинні розміщуватися ті первинні засоби гасіння пожежі, які можуть застосовуватися в даному приміщенні, споруді, установці.

10.5. Пожежні щити (стенди) та засоби пожежогасіння повинні бути пофарбовані у відповідні кольори згідно з ГОСТ 12.4.026-76 "ССБТ. Цвета сигнальные и знаки безопасности".

10.6. На пожежних щитах (стендах) необхідно вказувати їх порядкові номери та номер телефону для виклику пожежно-рятувальних підрозділів.

Порядковий номер пожежного щита вказують після літерного індексу «ППЦ».

10.7. Пожежні щити (стенди) повинні забезпечувати:

- захист вогнегасників від потрапляння прямих сонячних променів, а також захист знімних комплектуючих виробів від використання не за призначенням (для щитів та стендів, установлених поза приміщеннями);
- зручність та оперативність зняття (витягання) закріплених на щиті (стенді) комплектуючих виробів.

10.8. Немеханізований пожежний ручний інструмент, розміщений на об'єкті у складі комплектації пожежних щитів (стендів), підлягає періодичному обслуговуванню, яке включає такі операції:

- очищення від пилу, бруду та слідів корозії;
- відновлення фарбування з урахуванням вимог стандартів;
- випрямлення ломів та суцільнометалевих гаків для виключення залишкових деформацій після використання;
- відновлення потрібних кутів загострювання інструмента з дотриманням вимог стандартів.

10.9. Вогнегасники слід встановлювати у легкодоступних та помітних місцях (коридорах, біля входів або виходів з приміщень тощо), а також у

пожежонебезпечних місцях, де найбільш вірогідна поява осередків пожежі. При цьому необхідно забезпечити їх захист від попадання прямих сонячних променів та безпосередньої дії опалювальних та нагрівальних приладів.

10.10. Вибір типу та необхідна кількість вогнегасників визначається відповідно до Типових норм належності вогнегасників, затверджених наказом Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи від 02.04.2004 № 151 та зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 29.04.2004 за № 554/9153.

10.11. Вогнегасники, допущені до введення в експлуатацію, повинні мати:

- облікові (інвентарні) номери за прийнятою на об'єкті системою нумерації;
- пломби на пристроях ручного пуску;
- бирки та маркувальні написи на корпусі, червоне сигнальне пофарбування згідно з державними стандартами.

10.12. Бочки з водою повинні встановлюватись у виробничих, складських та інших приміщеннях, спорудах у разі відсутності внутрішнього протипожежного водогону та за наявності горючих матеріалів, а також на території об'єктів. Їх кількість у приміщеннях повинна визначатись з розрахунку одна бочка на 250-300 м² захищеної площі.

10.13. Бочки для зберігання води з метою пожежогасіння повинні мати місткість не менше ніж 0,2 м³ і мають бути укомплектовані пожежним відром місткістю не менше ніж 0,008 м³.

10.14. Ящики для піску повинні мати місткість 0,5, 1,0 або 3,0 м³ і бути укомплектовані совковою лопатою.

Ящики для піску, які є елементом конструкції пожежного стенда, повинні мати місткість не менше ніж 0,1 м³. Конструкція ящика повинна забезпечувати зручність діставання піску та виключати потрапляння сміття й атмосферних опадів.

10.15. Забороняється:

- експлуатувати вогнегасники з наявністю вм'ятин, здутостей або тріщин на корпусі, на запірно-пусковому пристрої, на накидній гайці, а також у разі порушення герметичності з'єднань вузлів вогнегасника та несправності індикатора тиску (для закачаних вогнегасників);

- завдавати удари по вогнегаснику;

розбирати і перезаряджати вогнегасники особам, які не мають права на проведення таких робіт;

- кидати вогнегасник у полум'я під час застосування за призначенням та вдаряти ним об землю для приведення його до дії;

- спрямовувати насадку вогнегасника (гнучкий рукав або розтруб) під час його експлуатації у бік людей;

- використання вогнегасників для потреб, не пов'язаних з пожежогасінням.

11. Порядок дій у випадку виникнення пожежі

11.1. У разі виявлення ознак пожежі (горіння) кожний працівник зобов'язаний:

негайно повідомити про це пожежну охорону за телефоном 101. При цьому необхідно назвати місцезнаходження об'єкта, вказати кількість поверхів будівлі, місце виникнення пожежі, обстановку на пожежі, наявність людей, а також повідомити своє прізвище;

вжити (за можливості) заходів щодо евакуювання людей, гасіння (локалізації) пожежі первинними засобами пожежогасіння та збереження матеріальних цінностей;

повідомити про загорання керівника чи відповідну компетентну посадову особу та чергового на об'єкті, членів ДПД;

у разі необхідності викликати інші аварійно-рятувальні служби.

11.2. Посадова особа, що прибула на місце пожежі, зобов'язана:

- перевірити, чи викликана Оперативно-рятувальна служба цивільного захисту (продублювати повідомлення), довести подію до відома ректора Університету;

- у разі загрози життю людей негайно організувати їх рятування (евакуацію), використовуючи для цього наявні сили й засоби;

- видалити за межі небезпечної зони всіх працівників, не пов'язаних з ліквідуванням пожежі;

- припинити роботи в будівлі окрім робіт, пов'язаних із заходами щодо ліквідування пожежі;

- здійснити в разі необхідності відключення електроенергії (за винятком систем протипожежного захисту), зупинення транспортуючих пристроїв, агрегатів, апаратів, перекриття сировинних, газових, парових та водяних комунікацій, зупинення систем вентиляції в аварійному та суміжних з ним приміщеннях (за винятком пристроїв протидимового захисту) та здійснити інші заходи, що сприяють запобіганню розвитку пожежі та задимленню будинку;

- перевірити включення оповіщення людей про пожежу, установок пожежогасіння, протидимового захисту;

- організувати зустріч підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту, надати їм допомогу у виборі найкоротшого шляху для під'їзду до осередку пожежі та в установці техніки на зовнішні джерела водопостачання;

- одночасно з гасінням пожежі організувати евакуацію і захист матеріальних цінностей;

- забезпечити дотримання безпеки праці працівниками, які беруть участь у гасінні пожежі.

11.3. З прибуттям на пожежу пожежно-рятувальних підрозділів повинен бути забезпечений безперешкодний доступ їх на територію об'єкта, за винятком випадків, коли чинним законодавством встановлений особливий порядок допуску.

11.4. Після прибуття пожежно-рятувальних підрозділів адміністрація та інженерно-технічний персонал підприємства, будинку чи споруди зобов'язані брати участь у консультуванні керівника гасіння пожежі з приводу конструктивних і технологічних особливостей об'єкта, де виникла пожежа, прилеглих будівель та пристроїв, організувати залучення сил та засобів об'єкта до вжиття необхідних заходів, пов'язаних із ліквідацією пожежі та попередженням її поширення.

11.5. Застосування вогнегасників повинно здійснюватися згідно з паспортами підприємств-виробників та вказівками про порядок дій під час застосування вогнегасників, нанесених на їх етикетках.

11.6. Гасіння осередків пожежі, які виникли поза межами приміщень, потрібно здійснювати з навітряного боку.

11.7. Під час гасіння пожежі одночасно кількома вогнегасниками не дозволяється здійснювати гасіння струменями вогнегасної речовини, спрямованими назустріч один одному.

11.8. Під час застосування вуглекислотного або порошкового вогнегасника для гасіння пожежі електрообладнання, що перебуває під напругою електричного струму до 1000 В, необхідно витримувати безпечну відстань (не менше 1 м) від розпилювальної насадки вогнегасника до струмопровідних частин електрообладнання.

11.9. Забороняється застосовувати водяні та водопійні вогнегасники для ліквідації пожеж обладнання, що перебуває під електричною напругою, а також для гасіння речовин, які вступають з водою в хімічну реакцію, що супроводжується інтенсивним виділенням тепла та розбризкуванням пального.

11.10. Застосування порошкових вогнегасників для захисту обладнання, яке може вийти з ладу в разі попадання в нього вогнегасного порошку (електронне обладнання, електронно-обчислювальні машини), дозволяється лише за відсутності газових вогнегасників.

11.11. Під час гасіння пожежі порошковими вогнегасниками необхідно брати до уваги утворення високої запиленості і як наслідок - зниження видимості в приміщенні.

11.12. Під час гасіння пожежі вуглекислотними вогнегасниками необхідно враховувати можливість зниження концентрації кисню в повітрі приміщення, особливо якщо воно невелике за об'ємом.

11.13. У приміщеннях, де застосування вуглекислотних вогнегасників може створити небезпечну для життя людини концентрацію газів у повітрі, а також у разі застосування пересувних вуглекислотних вогнегасників необхідно використовувати ізолювальні засоби індивідуального захисту органів дихання.

11.14. Перед застосуванням пересувних вуглекислотних вогнегасників слід обмежити кількість обслуговуючого персоналу, який перебуває у приміщенні.

ВИКОНАВЕЦЬ:

Провідний інженер з
охорони праці

В.Г. Жданова

ПОГОДЖЕНО:

Начальник відділу з
охорони праці та пожежної безпеки

О.О. Самойлов

Начальник юридичного
відділу

О. В. Заброцька